

Titulació	Tipus	Curs
Dret Empresarial	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Monica Perna Hernandez

Correu electrònic: monica.perna@uab.cat

Equip docent

Eduardo Bautista Blazquez

Eliseo Sierra Noguero

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits previs.

Objectius

Assolir un coneixement especialitzat en matèria de documentació jurídica mercantil i arbitratge i mediació comercial.

Competències

- Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca en dret empresarial
- Buscar, interpretar i aplicar les normes jurídiques relacionades amb l'activitat empresarial, des de la perspectiva mercantil, fiscal, laboral, penal i, en general, aquelles que permetin donar solucions jurídiques a les situacions diverses que es produeixen en l'àmbit empresarial.
- Integrar coneixements jurídics i de negociació per formular judicis dins de l'àmbit empresarial.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
- Treballar en grup per generar sinergies en entorns de treball que involucren diferents persones, incorporant a les pròpies accions les dels altres, treballant de manera coordinada i cooperativa.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca en dret empresarial
2. Descriure els coneixements necessaris sobre el funcionament de l'arbitratge comercial i de les principals normes jurídiques reguladores.
3. Explicar el significat i la utilitat dels informes d'auditoria.
4. Explicar els elements clau sobre el règim jurídic dels llibres comptables i obligatoris, tenint en compte els plans de comptabilitat, general i per a petites i mitjanes empreses.
5. Interrelacionar els principis jurídics i les tècniques de negociació per a la valoració i enjudiciament de documentació mercantil i processos arbitral de naturalesa empresarial.
6. Plantejar una resposta justa i eficaç als casos pràctics de dret empresarial que es plantegin en matèria societària, dret concursal i dret de la competència.
7. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
8. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
9. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
10. Treballar en grup per generar sinergies en entorns de treball que involucren diferents persones, incorporant a les pròpies accions les dels altres, treballant de manera coordinada i cooperativa.

Continguts

Documentació jurídica mercantil

El contingut general de l'assignatura pretén que l'alumne es familiaritzi amb alguns dels documents utilitzats en la pràctica professional de el Dret de l'empresa. Donada la gran amplitud de la matèria, es tractarà necessàriament d'un contingut molt selectiu sobre qüestions de naturalesa mercantil, com Dret societari, contractes mercantils, Dret de la competència, entre d'altres.

Arbitratge i mediació comercial

Tema 1. L'arbitratge comercial i d'inversions

1. Concepte.
2. Règim jurídic nacional i internacional.
3. Avantatges i inconvenients de l'arbitratge.
4. Òrgans nacionals i internacionals d'arbitratge comercial i d'inversions.
5. Arbitratges especials per raó de la matèria

Tema 2. L'acord d'arbitratge o conveni arbitral

1. Contingut i formalitat del conveni arbitral.
2. Principi de separabilitat del conveni arbitral.
3. Principi de competència-competència.

4. Efectes del conveni arbitral.

Tema 3. Àrbitres i institucions arbitral

1. Arbitratge ad hoc.
2. Arbitratge institucional.
3. Arbitratge de dret i normes substantives aplicables al fons del litigi.
4. Arbitratge d'equitat.
5. Nomenament de l'àrbitre. Capacitat. Recusació.
6. Responsabilitat civil dels àrbitres.
7. Provisió de fons

Tema 4. Substanciació del procediment arbitral. Despeses i costes.

1. Principis del procediment arbitral.
2. Procediment i calendari processal.
3. Lloc i idioma de l'arbitratge.
4. Iniciació de procediment arbitral.
5. Demanda i contestació.
6. Audiències i actuacions per escrit i orals.
7. Peritatges.
8. Mesures cautelars.
9. Despeses d'arbitratge i costes.

Tema 5. El laude arbitral i la seva execució. Anul·lació i revisió del laude.

1. Transacción sin laudo y el laudo aceptado.
2. Forma i contingut del laude.
3. La motivació del laude.
4. Data i lloc del laude. La seva notificació.
5. Interpretació i correcció del laude. Laude addicional.
6. Efectes del laude arbitral.
7. Acció d'anul·lació del laude. Causes. El recurs de revisió.
8. Reconeixement i execució del laude.

Tema 6. Mètodes autocompositius de resolució extrajudicial.

1. La mediació comercial.
2. Altres mètodes de autocomposició.

Documentació jurídica mercantil

Temàtica 1. Els Contractes Mercantils i les seues disposicions generals. Règim Jurídic.

1. El contracte font de drets i obligacions entre les parts. El principi autonomia de la voluntat i els seus límits.
2. Els Acords preliminars i la seua eficàcia jurídica. L'acord d'intencions. (Letter of intent o Memorandum of Understanding).
3. Forma i prova del contracte. Interpretació del contracte.
4. Incompliment i extinció contractual.
5. Identificació de les clàusules abusives dels contractes.
6. Règims especials de contractació mercantil. Reglament Roma I, sobre la llei aplicable a les obligacions contractuales. Reglament Roma II, relatiu a la llei aplicable a les obligacions extracontractuals.
7. Regles Soft Law dels contractes mercantils internacionals.

Temàtica 2. Dret dels Contractes, Els principals Contractes Mercantils Internacionals.

1. El Comerç Internacional i la Contractació Internacional. Els Principis UNIDROIT dels contractes comercials internacionals. El Contracte Compravenda internacional. Els INCOTERMS 2020.
2. Els negocis en col·laboració. Modalitats dels contractes de col·laboració.
3. El Contracte de Comissió. Contracte de Concessió o Distribució comercial versus Contracte d'Agència.
4. El Contracte de Franquícia.
5. Els contractes de compravenda d'empreses.
6. La contractació entre Empresa-Estat. Les aliances estratègiques d'inversió conjunta. Contractació amb el sector públic.

Temàtica 3. Sessió III Dret de societats. Fusions i Adquisicions, M&A

1. Modificacions estructurals societàries.
2. Fusions i Adquisicions empresarials.
3. Les Associacions Empresarials.
4. Els Acords d'Agupació entre societats.
5. Les Unions Temporals. Les Joint-Venture.
6. Empreses i economia col·laborativa.

Temàtica 4. Sessió IV La gestió empresarial del Comerç Electrònic i la Protecció de Dades.

1. Comerç electrònic. Contractació electrònica i serveis de la societat de la informació.
2. Formació i prova del contracte electrònic.
3. Contracte electrònic de consumidors versus Contracte electrònic mercantil.
4. La contractació digital. Les plataformes digitals i la prestació de serveis.
5. Els desafiaments de la Intel·ligència Artificial en la contractació mercantil.
6. La rellevància de la protecció de dades empresarial.

Temàtica 5. Sessió V La incorporació de l'acció preventiva. El Compliance a l'empresa.

1. La responsabilitat empresarial documental.
2. La diligència deguda i l'acció de prevenció empresarial.
3. Aplicabilitat dels programes de Compliance empresarial

Temàtica 6. Sessió V Dret concursal. Oportunitat o extinció societària.

1. Institucions preconsursals.
2. Desenvolupament del concurs 3. Conveni concursal

Temàtica 7. Sessió VI Documentació sobre normativa laboral i de prevenció de riscos laborals.

1. El procediment laboral. a. Característiques processals de la LRJS: La diversitat de procediments laborals; b. Les relacions de laboralitat entre empresari i treballador: Treballadors per compte propi i treballadors dependents. Característiques.
2. La prevenció de riscos laborals: La seva interconnexió amb diferents ordres jurídicomaterials; a. Els accidents laborals: definició, abast i controvèrsia. b. La documentació en matèria preventiva: La seva estructuració i fonaments legals; c. Especialitats protectores dels treballadors en prevenció de riscos laborals: i. Treballadors menors d'edat; ii. iii. Treballadors especialment sensibles; Treballadores embarassades; iv. Els plans de gènere.
3. Due diligence i la relació amb la prevenció de riscos laborals: Una visió global de l'estructura legal, financera, operativa i comercial per a la comprensió dels comandaments empresarials en matèria preventiva.

* Qualsevol modificació respecte a aquest contingut es notificarà a l'inici de curs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes a l'aula	56	2,24	2, 5, 7, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Resolució supervisada de casos i pràctiques	10	0,4	1, 2, 5, 7, 8, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	67,5	2,7	1, 2, 5, 7, 8, 10

Arbitratge i mediació comercial

Per a cada sessió el professorat posarà a disposició els materials de lectura obligatòria i les pràctiques a realitzar individualment o en grup. Es procedirà a l'exposició de la matèria, fent pauses per a realitzar les

pràctiques. Com a regla general, a l'acabament de cada sessió, l'alumnat haurà de remetre al professorat a través de campus virtual les pràctiques i casos resolts d'aquest dia.

Documentació jurídica mercantil

Durant cada sessió s'efectuarà l'exposició i s'obrirà un debat. S'especificarà també quins són els materials de lectura obligatòria per a la resta de l'alumnat.

Cada sessió constarà d'un dossier de documents que es posarà a disposició amb antelació a la realització de la sessió, per a revisió i anàlisi de l'alumnat. Durant les sessions s'efectuarà l'exposició referent a la figura jurídica a l'estudi i l'anàlisi, de manera que es puguin concretar les activitats d'aprenentatge proposades per a la temàtica de desenvolupament específica, proposant diverses reflexions i aspectes suggerits a l'alumnat, des de l'anàlisi de casos pràctics, realització debat, exposicions, simulacions.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe	20%	67,5	2,7	8
Entrega d'informes i treballs	30%	20	0,8	1, 2, 5, 9, 10
Proves teòriques/pràctiques/síntesi	50%	4	0,16	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

En relació a Arbitratge i mediació comercial, l'examen final compta un 50%. L'examen té 2 parts:

Examen teòric de 40 preguntes tipus test vertader / fals.

- Les respostes correctes sumen 1 punt. Les incorrectes resten 0,5 punts. Les respostes en blanc resten 0.5 punts.
- Per tenir en compte l'examen de cas pràctic i les pràctiques, l'alumnat ha d'obtenir un mínim de 4 en aquest examen teòric.

Examen de cas pràctic. Consisteix en la localització de legislació i jurisprudència per a contestar a les qüestions plantejades en el cas pràctic. L'alumnat treballa autònomament i disposa d'un període (24-48 hores) per a la resolució i enviament de la resposta al professorat del supòsit plantejat.

Pràctiques (30%), participació a classe (20%).

En relació a Documentació jurídica mercantil, l'examen s'haurà de preparar amb els materials de lectura obligatòria i consistirà en un cas pràctic de redacció, anàlisi o interpretació de documentació jurídica mercantil, d'acord amb les instruccions del professorat.

REVISIÓ I REVALUACIÓ

Un cop comunicada l'avaluació, es pot sol·licitar una revisió a l'efecte de que el Professor expliqui a l'alumne els criteris aplicats (art. 114.3 Normativa acadèmica UAB), sense perjudici dels drets de l'alumne d'impugnació de la qualificació.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

La programació de les proves d'avaluació no es pot modificar, llevat que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiant afectat, proposaran una nova programació dins el període lectiu corresponent (art. 115.1 Calendari de les activitats d'avaluació, Normativa Acadèmica UAB).

Per aprovar l'assignatura, s'ha d'haver participat en les tres activitats avaluatives i haver obtingut a l'almenys un 3,5 en l'examen final. Per realitzar l'examen final, cal acreditar l'assistència a un 90% de les classes.

Només hi ha la reavaluació del test (50%). Les activitats d'avaluació continuada no poden reavaluar, ja que el seu sentit és la comprovació dels coneixements progressivament adquirits al llarg de el curs, sense perjudici que en cas de malaltia o altres eventualitats pugui trobar-se una solució alternativa per a l'alumne concretament afectat.

Per presentar-se a l'examen de reavaluació, cal haver obtingut a l'almenys un 3 en cadascuna de les tres activitats avaluatives. Qui faci l'examen de reavaluació podran obtenir una nota màxima de 7 en l'assignatura.

Bibliografia

Arbitratge y mediació comercial

- ALONSO PUIG, José María y BONNIN REYNÉS, Víctor., *Memento práctico-arbitraje 2020-2021*, Ed. Levebre, Madrid, 2020.
- BARONA VILAR, Silvia (coord.), *Mediación en asuntos civiles y mercantiles en España: tras la aprobación de la Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2013.
- BLANCO GARCÍA, Ana Isabel, *Árbitro y partes. Los peligros y entresijos de la práctica del arbitraje*. Tirant lo Blanc, Valencia, 2020.
- COSTA MESTANZA, M., *El Arbitraje para empresarios y abogados jóvenes paso a paso*, Epraxis, Madrid, 2013.
- ESPLUGUES MOTA, Carlos., *Tratado de inversiones extranjeras y arbitraje de inversiones en Iberoamérica*, Tirant lo Blanch, 2020.
- GARCÍA VILLALUENGA, Leticia y otros autores (codirs.), *Mediación, arbitraje y resolución extrajudicial de conflictos en el siglo XXI*. 2 tomos, Cátedra Euroamericana de protección jurídica de los consumidores, Cátedra CRV de Derecho e
- Innovación, Gobierno de Cantabria, Madrid, 2010.
- GONZÁLEZ MALABIA, Sergio, *Tribunales y arbitraje: diálogo, concurrencia, colaboración y control*, Tirant lo Blanch, 2021.
- GONZÁLEZ PILLADO, Esther, *Arbitraje y mediación en materia de consumo*, Tecnos, Madrid, 2012.
- MARTÍN HITA, Luis. (coord.), *Comentarios a la Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles*, Epraxis, Las Rozas de Madrid, 2013.
- SÁEZ, Ignacio, DORREGO, Alberto (Dirs.), *Arbitraje y mediación: problemas actuales, retos y oportunidades*, Lex Nova, Valladolid, 2013.
- PÉREZ-LUÑO, Enrique César., *La reforma del arbitraje de 2011: presupuestos, antecedentes y alcance*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2013.
- PRATS ALBENTOSA, Lorenzo (coord.), *Comentarios a la Ley de arbitraje*, La Ley, Madrid, 2013.
- SÁNCHEZ DE ROJAS DÍAZ, Emilio y PRADO HIGUERA, Cristina, *Negociación y mediación para la resolución de conflictos. Una aproximación con estudios de caso*, Dykinson, Madrid, 2021.
- TALERO RUEDA, Santiago, *Arbitraje comercial internacional. Instituciones básicas y Derecho aplicable*, 2ª ed., Tirant lo Blanch, 2022.
- VÁZQUEZ ALBERT, Daniel, y TUSQUETS, Francisco. (dirs.), *El arbitraje: nueva regulación y práctica arbitral*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2013.
- VÁZQUEZ DE CASTRO, Eduardo. (ed.). *Prácticum Mediación*, Aranzadi, Madrid, 2015.

Sense perjudici de que es recomani bibliografia més específica, són de lectura recomanada els manuals sobre Dret mercantil i aspectes laborals relacionats amb l'Empresa, entre d'altres els següents:

- BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, A., (Dir.); CALZADA CONDE, María Ángeles y Del BARRIO PÉREZ, Ángela, (Coords.) y otros autores, *Contratos mercantiles*, 6ª ed. Thomson Reuters Aranzadi, S.A.U., Madrid, 2017.
- BROSETA PONT, M. y MARTÍNEZ SANZ, F., *Manual de Derecho mercantil*, Vol.II, Tecnos, Madrid, última edición.
- CHULIÀ VICENT, E., BELTRÁN, Teresa, *Los contratos mercantiles*, J.M. 3ª ed., Bosch, Barcelona, 2005.
- CUÑAT EDO, V., MASSAGUER, J., ALONSO ESPINOSA, F.J., GALLEGO SÁNCHEZ, Esperanza, (Dirs.), PETIT LAVALL, Mª Victoria (Coord.) y otros autores, *Estudios de Derecho Mercantil Liber Amicorum profesor Dr. Francisco Vicent Chulià, Estudios de derecho mercantil liber amicorum profesor Dr. Francisco Vicent Chulià, Departamento de Derecho Mercantil "Manuel Broseta Pont"*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2013.
- ESPLUGUES MOTA, C.A., "Los principios aplicables a los contratos mercantiles en materia internacional elaborados por el instituto internacional para la unificación del derecho privado (UNIDROIT)", en *Revista Española de Derecho Internacional*, Vol. 45, No. 2, 1993, pp. 611-615.
- ESTEBAN DE LA ROSA, F., *La Joint Venture en el comercio internacional*, Comares, Granada, 1999.
- FERNÁNDEZ ROZAS, J.C., ARENAS GARCÍA, R., y DE MIGUEL ASENSIO, P., *Derecho de los Negocios Internacionales*, Madrid, Iustel, última edición, 2010.
- GUARDIOLA SACARRERA, E.; *Los contratos de colaboración en el comercio internacional*, Bosch, Barcelona, 1998.
- JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G. y DÍAZ MORENO, A. (dirs.), *Derecho mercantil* Vol.II, Barcelona-Madrid-São Paulo, Marcial Pons, última edición.
- JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G.J., DÍAZ MORENO, A. (Dirs.); *Lecciones de Derecho Mercantil II*, 27ª ed., Marcial Pons, Barcelona-Madrid-São Paulo, 2024.
- LEÓN ROBAYO, E.I., *La Nueva Lex mercatoria en el derecho latinoamericano de contratos*, Universidad de Rosario, Tirant lo Blanc Bogotá, 2019.
- MARTÍNEZ GALLEGO, E.M., *La Formación del Contrato a través de la Oferta y la Aceptación*, Marcial Pons, Barcelona-Madrid, 2000.
- MEDINA DE LEMUS, M., *Contratos de comercio exterior: doctrina y formularios*, 3ª ed. Dikynson S.L., Madrid, 2007.
- MENÉNDEZ MENÉNDEZ, A., y ROJO FERNÁNDEZ-RIO, A., (Dirs.) y otros autores: *Lecciones de Derecho Mercantil Volumen II - Contratos mercantiles*, 22ª ed., Thomson Reuters Editorial Aranzadi, SA, Madrid, 2020.
- MENÉNDEZ, A. y ROJO, A. (dirs.), *Lecciones de Derecho mercantil*, Vol.II, última edición, Cizur Menor, Thomson Reuters Civitas, última edición.
- PEÑA NOSSA, L., *De los Contratos mercantiles: Nacionales e internacionales*, 5ªed. ECOE, Colombia, 2014.
- PILOÑETA ALONSO, L.M., *Commercial Contracts*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2020.
- PULGAR, JUANA (Dir.), *Manual de Derecho concursal*, 4ª ed., La Ley, 2022.
- SÁNCHEZ CALERO, F., *Instituciones de Derecho mercantil*, Vol.II, Aranzadi, Cizur Menor, 2015.
- SIERRA NOGUERO, E.; *Tomo XXXIII Esquemas de Derecho de Contratos Mercantiles*, 5ª ed., Tirant lo Blanc, Valencia, 2022.
- UNCETA LABORDA, M., "Principios de Unidroit e ilicitud del contrato internacional", en *Cuadernos de derecho transnacional*, Vol.5, Nº.2, 2013, pp.620-628.
- VIZCAYA CARRILLO, N., *Legislación y jurisdicción de los contratos mercantiles electrónicos*, Editorial Académica Española, Alemania, 2013.
- AA.VV.; *Protocolos sobre Prevención de riesgos Laborales*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2009 (on line).
- AA.VV.; *Relaciones Laborales*, 5ª ed. Tirant lo Blanc, Valencia, 2014 (on line).
- GARCÍA RUBIO, M.A., et.al., *Los aspectos laborales de la ley de igualdad*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2007 (on line).
- CAMPS RUIZ, L.M., *La participación de los trabajadores en la prevención de riesgos laborales*, Tirant lo Blanc, Valencia, 2009 (on line).

- GARRIGUES GIMÉNEZ, A., *et.al.*, *Manual de Derecho de la Prevención de Riesgos Laborales*, Tirant lo Blanc, Valencia 2015 (*on line*).

Programari

No es necessita un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	anual	tarda